

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΑΜΕΑ)

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ “ΚΕΙΜΕΝΟ 1”

«Τα άτομα με αναπηρία στη νέα εποχή»

Από τότε που υπάρχει ο άνθρωπος υπάρχουν και τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ). Γιατί; Γιατί πάντα υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν τα ατυχήματα, τα αρρωστημένα γονίδια, οι ασθένειες και όλοι οι άλλοι παράγοντες, οι οποίοι προκαλούν την αναπηρία. Εκείνο που διαφέρει από εποχή σε εποχή και από κοινωνία σε κοινωνία είναι ο τρόπος με την οποίο καθένας μας αντιλαμβάνεται την αναπηρία. Κι αυτό είναι σημαντικό, γιατί οι αντιλήψεις επηρεάζουν τον τρόπο που προσεγγίζουμε τα άτομα αυτά, τη στάση μας και τη συμπεριφορά μας απέναντι τους, καθώς και τις πολιτικές που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους. Για παράδειγμα, στην αρχαία Σπάρτη, όπου το ιδεώδες ήταν η σωματική ρώμη, τα άτομα με σωματική αναπηρία δεν είχαν καμιά θέση στην κοινωνία και κατέληγαν στον Καιάδα.

Σύντομη ιστορική ανασκόπηση

Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άτομα με αναπηρία είναι συνάρτηση α) της έννοιας που δίδεται στην αναπηρία και β) των αντιλήψεων που επικρατούν, οι οποίες διαφέρουν από εποχή σε εποχή και από κοινωνία σε κοινωνία. Από την αρχαία εποχή μέχρι και πρόσφατα (1980 περίπου) αυτά ποικίλουν, ενώ σε μερικές περιπτώσεις είναι αντιφατικά. Στην Οδύσσεια, για παράδειγμα, αναφέρει ο Όμηρος την περίπτωση τυφλού ποιητή, ο οποίος είχε την εύνοια του βασιλιά και σύχναζε στο παλάτι, ενώ στην Ιλιάδα αναφέρεται η περίπτωση του Ηφαίστου τον οποίο, λόγω της αναπηρίας του, κορόιδευαν οι Θεοί και εκδιώχθηκε από τον Όλυμπο. Αργότερα, στην Σπάρτη τα ΑμεΑ κατέληγαν στον Καιάδα, ενώ την ίδια εποχή η δημοκρατική Αθήνα ψήφιζε νόμους για την προστασία και την οικονομική στήριξή τους.

Οι πρώτες αναφορές για την αναπηρία είχαν θρησκευτική βάση και ερμηνεύονταν με προλήψεις και δεισιδαιμονίες (θεία τιμωρία, κατάρα, δοκιμασία κ.τ.ό.). Γι' αυτό τα ΑμεΑ αντιμετωπίζονταν με οίκτο, ελεημοσύνη ή απόρριψη και αποπομπή από την κοινωνία.

Η πρώτη επιστημονική προσέγγιση της αναπηρίας έγινε από τον Ιπποκράτη γύρω στο 400 π.χ., ο οποίος είπε ότι η αναπηρία προέρχεται από εγκεφαλικές ασθένειες. Η θέση του Ιπποκράτη, πρωτοποριακή για την εποχή αυτή, ευνόησε την αποδοχή των ΑμεΑ και έδωσε το έναυσμα για την αναζήτηση θεραπευτικών μεθόδων.

Σήμερα, η αντίληψη για τα ΑμεΑ έχει βελτιωθεί. Γίνονται αποδεκτά και διαγράφεται πλέον ένα καλύτερο μέλλον γι' αυτά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η στρατηγική της «Ευρώπη 2020» στηρίζει τις

πολιτικές των κρατών μελών για κοινωνική ένταξη και κοινωνική προστασία των ΑμεΑ και(4). ο ΟΗΕ έχει υπογράψει σύμβαση για τα δικαιώματά τους, της οποίας η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για όλες τις χώρες του κόσμου. Όμως χρειάζεται ακόμη δουλειά για περισσότερη αποδοχή.

Έννοια και ορισμός της αναπηρίας

Κατά καιρούς έχουν ακουστεί διάφοροι όροι και έχουν διατυπωθεί διάφοροι ορισμοί. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), άτομα με αναπηρία είναι τα άτομα που, λόγω φυσικής βλάβης ή νοητικής ανεπάρκειας, ή ψυχολογικής επιβάρυνσης κ.λπ. δυσκολεύονται ή αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της κοινωνίας και της ζωής, στο βαθμό που θεωρείται κανονικός για κάθε άνθρωπο χωρίς αναπηρία.

Ένας ορισμός απλός και περιεκτικός είναι ο εξής: «άτομο με αναπηρία είναι κάθε άτομο με κινητικό ή αισθητηριακό ή νοητικό ή ψυχικό πρόβλημα ή χρόνιο πρόβλημα υγείας (π.χ. μεσογειακή αναιμία)». Με την έννοια αυτή όλοι είμαστε εν δυνάμει ανάπηρα άτομα.

Σε ό,τι αφορά την έννοια της αναπηρίας έχουν διατυπωθεί τα εξής δύο μοντέλα:

α. Το ιατρικό μοντέλο.

Το μοντέλο αυτό κυριάρχησε μέχρι τη δεκαετία του 1980. Η αναπηρία ερμηνεύεται ως μια κατάσταση που οφείλεται σε βιολογικά αίτια και, συνεπώς, το ΑμεΑ έχει ανάγκη από ιατρική φροντίδα και υποστήριξη, προκειμένου να αποκατασταθεί ή να βελτιωθεί η δυσλειτουργία που προκαλεί η βλάβη, ώστε το ανάπηρο άτομο να ζήσει μια «κανονική» ζωή. Το ιατρικό μοντέλο αντιμετωπίζει το άτομο με αναπηρία ως μια ειδική κατηγορία ασθενών, οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας των δικών τους ατομικών λειτουργικών περιορισμών (Ρέλλας, 2016). Το μόνο που μπορεί να κάμει η κοινωνία είναι: φιλανθρωπία, ελεημοσύνη και οίκτος, παράλληλα με την ιατρική υποστήριξη.

β. Το κοινωνικό μοντέλο.

Το μοντέλο αυτό βλέπει την αναπηρία ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης των ΑμεΑ με το περιβάλλον τόσο το φυσικού όσο και κυρίως το κοινωνικού. Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό τα άτομα με αναπηρία μπορούν να συμμετέχουν στις πολιτιστικές, πολιτικές, οικονομικές και άλλες δραστηριότητες, αρκεί η κοινωνία να τους παρέχει τις διευκολύνσεις που απαιτούνται (π.χ. προσβασιμότητα, εργονομικές διευθετήσεις κ.ά). Είναι γνωστή η περίπτωση του αείμνηστου Καθηγητή (3.)Stephen Hawking και η συνεισφορά του ως αστροφυσικό στη μελέτη του σύμπαντος, αλλά και η παρουσία στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, καθώς και η συμμετοχή στα ψηφοδέλτια των προσεχών Ευρωπαϊκών εκλογών ατόμων με αναπηρία. Το κοινωνικό μοντέλο δεν αρνείται την πραγματικότητα της αναπηρίας αλλά αντίθετα με το ιατρικό (Τομπέα, 2016), η αδυναμία αποδίδεται στη στάση της κοινωνίας, η οποία δεν παίρνει τα μέτρα που χρειάζονται, ώστε το ΑμεΑ να καταστεί ενεργό και χρήσιμο μέλος της.

Στατιστικά δεδομένα

Τα στατιστικά δεδομένα είναι ανησυχητικά. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΠΟΥ, το 10–11% του παγκόσμιου πληθυσμού, δηλαδή περισσότεροι από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι σε όλο τον κόσμο,

είναι άτομα με αναπηρία. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται ότι το 2030 θα αυξηθεί σε 17%. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσοστό των ΑμεΑ κυμαίνεται μεταξύ 10-15% και, δυστυχώς, η τάση είναι αυξητική, λόγω των τροχαίων ατυχημάτων. Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία, αλλά με βάση τα στοιχεία του ΠΟΥ ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία υπολογίζεται γύρω στο 1 εκατομμύριο.

Τα δικαιώματα των ΑμεΑ

Η γενική αρχή που ισχύει σε κάθε δημοκρατική κοινωνία είναι το δικαίωμα κάθε πολίτη για αυτόνομη, ισότιμη και ασφαλή πρόσβαση και συμμετοχή σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων (παραγωγικούς, πολιτικούς, πολιτιστικούς κ.ά.) της κοινωνίας. Στον τόπο μας τα δικαιώματα των ΑμεΑ είναι συνταγματικά κατοχυρωμένα (άρθρο 4, 21 παρ. 2, 3 και 6). Επί πλέον η σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τα δικαιώματα των ΑμεΑ, την οποία έχει υπογράψει και η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα, μπορεί να βοηθήσει την καλύτερη εφαρμογή της παραπάνω αρχής. Άλλα η αποτελεσματικότητά τους προϋποθέτει διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών και διευκολύνσεων για την άρση των εμποδίων που δημιουργεί η αναπηρία. Τέτοιες συνθήκες και διευκολύνσεις είναι, για παράδειγμα, οι ράμπες για τα άτομα με κινητικές δυσκολίες, τα ηχητικά σήματα στις διαβάσεις με φωτεινούς σηματοδότες για τα άτομα με προβλήματα όρασης, εργονομικές προσαρμογές για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία κ.λπ.

Τα τελευταία χρόνια η πολιτεία καταβάλλει προσπάθεια να στηρίξει τα ΑμεΑ, με νομοθετικές παρεμβάσεις και τη λήψη διάφορων μέτρων. Ωστόσο, η κατάσταση στον τομέα αυτό παραμένει ακόμη ανεπαρκής. Οι βασικοί λόγοι στους οποίους οφείλεται η ανεπάρκεια αυτή είναι: το υψηλό κόστος, η ελλιπής ενημέρωση των ΑμεΑ και των προσώπων του περιβάλλοντός τους για τα διαθέσιμα μέσα και τα χρήση τους και η μη πλήρης αποδοχή των ΑμεΑ από το ευρύ κοινό. Ωστόσο, οι προσπάθειες που γίνονται στους τομείς αυτούς, μας επιτρέπει να διατηρούμε σοβαρές προσδοκίες για τη μείωση του αποκλεισμού, την ενίσχυση της ισότιμης αντιμετώπισης, και την κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ.

Η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών αναμένεται να συμβάλει στην ικανοποίηση της αρχής της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής. Όμως ο ρόλος τους δεν πρέπει να υπερεκτιμάται. Ενώ δημιουργούν ευκαιρίες ταυτόχρονα μπορεί να λειτουργήσουν και ως απειλή για την κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ. Ο λόγος είναι ότι οι βασικές αιτίες του κοινωνικού αποκλεισμού είναι βαθύτερες και αναφέρονται κυρίως στις αντιλήψεις και στη συγκρότηση της κοινωνίας. Αν αυτά δεν βελτιωθούν, η επίκληση των νέων τεχνολογιών θα παραμείνει, σε μεγάλο βαθμό, κενή περιεχομένου.

Το χρέος της πολιτείας και των πολιτών

Πέρα από τα νομικά κείμενα και τις συμβάσεις τόσο η πολιτεία όσο και οι πολίτες έχουν χρέος να σέβονται τα δικαιώματα και να προωθούν λύσεις για τα προβλήματα των ΑμεΑ. Από μόνα τους το σύνταγμα, οι νόμοι και οι συμβάσεις δεν αρκούν για να λυθούν τα προβλήματά τους.

Η υποχρέωση της πολιτείας. Η πολιτεία οφείλει να αναπτύξει δράσεις και να εφαρμόσει μέτρα στους ακόλουθους τομείς:

Προσβασιμότητα. Αφορά κυρίως τα άτομα με κινητική αναπηρία.

Ισότιμη Συμμετοχή. Η ισότιμη συμμετοχή των ΑμεΑ στη δημόσια ζωή και στις πολιτικές, πολιτισμικές οικονομικές και άλλες δραστηριότητες, είναι αναφαίρετο δικαίωμά τους. Η πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει το δικαίωμά τους αυτό με την εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Απασχόληση. Να διευκολύνει την ένταξη των ΑμεΑ στην αγορά εργασίας, με την κατάλληλη προετοιμασία τους, την επιδότηση θέσεων εργασίας και άλλα μέτρα (Χρηστάκης, 2006).

Εκπαίδευση και κατάρτιση. Παρά τα θετικά βήματα που έχουν γίνει τελευταία στον τομέα της ειδικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, πρέπει να γίνουν ακόμη περισσότερα

Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άτομα με αναπηρία είναι συνάρτηση Η υποχρέωση των πολιτών. Παράλληλα με τα μέτρα της πολιτείας που ενδεικτικά αναφέρονται παραπάνω, εξίσου σημαντικό είναι και όλοι εμείς οι πολίτες να αλλάξουμε αντίληψη και στάση, να αποκτήσουμε συνείδηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν καθημερινά τα άτομα με αναπηρία και να δείχνουμε έμπρακτα αποδοχή και αλληλεγγύη. Έτσι θα συμβάλουμε στην μείωση των ανισοτήτων και του αποκλεισμού και στην κοινωνική ένταξή τους. Η μειωμένη ικανότητα των ΑμεΑ είναι μόνο στο μυαλό μας και στη στάση της κοινωνίας. Αν υπερβούμε αυτά θα αλλάξει και η θέση των ΑμεΑ στην κοινωνία.

Επίλογος

Αν κοιτάζουμε γύρω μας θα δούμε πολλά άτομα με αναπηρία που έχουν υπερβεί τις δυσκολίες τους, έχουν ενσωματωθεί στην κοινωνία και είναι ενεργά, παραγωγικά και χρήσιμα μέλη της. Με μια παρατήρηση. Η υπέρβαση, κατά το μεγαλύτερο μέρος της, είναι προϊόν δικής τους υπερπροσπάθειας και λιγότερο υποστήριξης ημών των σε εισαγωγικά «υγειών ατόμων» και της κοινωνίας. Τελευταία, με την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών και την αλλαγή αντιλήψεων τείνει να δημιουργηθεί μια νέα εποχή για τα ΑμεΑ. Είναι καιρός όλοι, πολίτες και πολιτεία, να συνειδητοποιήσουμε το χρέος μας προς τα άτομα αυτά και να τα διευκολύνουμε στην προσπάθειά τους να ρίξουν τα εμπόδια που περιορίζουν την έκφραση της ταυτότητάς τους και την ισότιμη συμμετοχή και πρόσβαση σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και της προσωπικής ζωής του ανθρώπου.

1. Ο Καιάδας ήταν μια απότομη βαθιά χαράδρα έξω από την Σπάρτη, σαν ένα είδος χωματερής

2. Διευκρινίζεται ότι ο σωστός όρος είναι «άτομο με αναπηρία» και όχι «ανάπτηρο άτομο». Η ερμηνεία είναι απλή. Ανάμεσα στα άτομα με και χωρίς αναπηρία οι ομοιότητες είναι περισσότερες από τις διαφορές. Με την έννοια αυτή το ανάπτηρο άτομο είναι ένα άτομο σαν τα άλλα, μόνο που έχει μια αναπηρία. Σύμφωνα με τον όρο αυτό έμφαση δίδεται στο άτομο και όχι στην αναπηρία. Η προσέγγιση αυτή διευκολύνει την αποδοχή και την κοινωνική του ενσωμάτωση.

3. Ο Stephen Hawking, ήταν Καθηγητής Αστροφυσικής και κατείχε την έδρα του Νεύτωνα στο Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ της Αγγλίας. Με πλήρη παράλυση και χωρίς φωνή, ήταν καθηλωμένος σε ειδικά κατασκευασμένο αναπηρικό αμαξίδιο, στο οποίο ήταν προσαρμοσμένο ειδικό λογισμικό, που ένας Αμερικανός κατασκεύασε ειδικά γι' αυτόν. Όμως η αναπηρία του δεν τον εμπόδισε να δίδει

διαλέξεις σε όλο τον κόσμο και να εκτελεί τα καθήκοντά του ως πανεπιστημιακός δάσκαλος. Με τη γνωστή θεωρία του της «μαύρης τρύπας» άνοιξε νέους ορίζοντες στην μελέτη του διαστήματος.

4. Η σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ΑμεΑ υπεγράφη στις 13 Δεκεμβρίου 2006, τέθηκε σε εφαρμογή στις 3 Μαΐου 2008 και είναι το πρώτο νομικά δεσμευτικό κείμενο για τα δικαιώματα των ΑμεΑ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση την υπέγραψε στις 23 Δεκεμβρίου 2010 και ολοκληρώθηκε τυπικά τον Ιανουάριο του 2011. Η Ελλάδα κύρωσε τη σύμβαση αυτή με νόμο στις 10 Απριλίου 2012.

Κατευθυντήριες αρχές της σύμβασης είναι: ο σεβασμός της αξιοπρέπειας, της αυτονομίας, των επιλογών και της ανεξαρτησίας των προσώπων, η απαγόρευση των διακρίσεων, η πλήρης συμμετοχή στην κοινωνία, ο σεβασμός της διαφορετικότητας, η ισότητα των ευκαιριών κ.λπ.

«Σκίτσα ανθρώπων με αναπηρία» Δημοσιεύτηκε στις 25 Ιουνίου, 2019 από Κώστας Χρηστάκης 'in
Επιστημονικά

“ΚΕΙΜΕΝΟ 2”

1

“ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 3”

«Ο δρόμος για τον Παράδεισο είναι μακρύς»

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το ομότιτλο επιστολικό μυθιστόρημα της Μ. Κλιάφα, που κυκλοφόρησε το 2003. Την υπόθεση του έργου τη μαθαίνουμε μέσα από τις επιστολές που ανταλλάσσουν δύο δεκαπεντάχρονες κοπέλες, η Βερόνικα και η Ελένη. Η Βερόνικα είναι από την Αλβανία και μένει σε μια επαρχιακή πόλη· η Ελένη κατοικεί στην Αθήνα και προέρχεται από αστική οικογένεια της πρωτεύουσας. Η καθεμιά εκμυστηρεύεται στην άλλη τα προβλήματα και τις ανησυχίες της. Η Βερόνικα και η οικογένειά της, λόγω της αλβανικής καταγωγής τους, βιώνουν την καχυποψία και την απόρριψη της τοπικής κοινωνίας. Η Ελένη φαίνεται να μην αντιμετωπίζει τέτοια προβλήματα, αλλά στην πραγματικότητα βρίσκεται σε παρόμοια κατάσταση, καθώς είναι άτομο με κινητικές δυσκολίες λόγω αυτοκινητικού ατυχήματος. Το πρόβλημά της όμως αυτό το αποκρύπτει από τη Βερόνικα.

¹ https://i2.wp.com/www.amea-care.gr/wp-content/uploads/2018/08/depositphotos_175334326-stock-illustration-smiling-disabled-girl-in-wheelchair.jpg?resize=780%2C405&ssl=1

1 Δεκεμβρίου

Αγαπημένη μου φίλη Ελένη,

Έλαβα το γράμμα σου και χάρηκα πολύ, γιατί φοβόμουνα πως με την αλλαγή της διεύθυνσης μπορούσε και να χαθεί. Ευτυχώς ο ταχυδρόμος είναι ο ίδιος —το διαμέρισμα που νοικιάσαμε είναι στην ίδια γειτονιά με το παλιό μας σπίτι— κι έτσι απ' την πλευρά αυτή δεν υπάρχει πρόβλημα.

Το πρόβλημα είναι οι νέοι μας γείτονες —θέλω να πω, οι ένοικοι των άλλων διαμερισμάτων— οι οποίοι, όταν έμαθαν από το διαχειριστή της πολυκατοικίας πως είμαστε από την Αλβανία, άρχισαν να μαζεύουν υπογραφές για να μας διώξουν. Δε θέλουν, λέει, να ζουν κάτω από την ίδια στέγη με ανθρώπους για τους οποίους δεν ξέρουν από πού κρατάει η σκουφία τους και τι καπνό φουμάρουν.

Προ ημερών η μαμά συνάντησε στο ασανσέρ την κυρία που μένει ακριβώς από κάτω από το δικό μας διαμέρισμα. Την καλημέρισε και, όταν της είπε ποια είναι, η κυρία αυτή άρχισε να βρίζει τη μαμά και να την κατηγορεί πως τάχα κάνουμε θόρυβο και την ενοχλούμε. «Τι ζητάτε στην Ελλάδα;», της είπε. «Εδώ ζούνε τίμιοι άνθρωποι. Δε θέλουμε μαχαιροβγάλτες μέσα στο σπίτι μας. Να ξεκουμπιστείτε και να φύγετε». Η μαμά δε μίλησε καθόλου. Τι να της έλεγε;

Χθες είχαμε καινούριο επεισόδιο. Ένας άλλος ένοικος συνάντησε στο διάδρομο τον αδερφό μου και τον αποκάλεσε βρομο-Αλβανό. Ο Σπύρος ήρθε στο σπίτι σε κακά χάλια. Τα έβαλε με τη μαμά. «Δεν είναι ανάγκη να λες σ' όλο τον κόσμο πως είμαστε από την Αλβανία», της είπε.

Όταν γύρισε ο μπαμπάς από τη δουλειά του, πήγε και βρήκε τον ιδιοκτήτη του διαμερίσματος. «Τι θα γίνει μ' αυτή την κατάσταση;», τον ρώτησε. «Ε, τι να κάνουμε; Υπάρχουν και ρατσιστές», του απάντησε εκείνος και τον διαβεβαίωσε πως με τον καιρό θα τους περάσει.

Αυτούς μπορεί να τους περάσει. Εμάς όμως η ζωή μας έχει γίνει κόλαση. Γιατί δεν καταλαβαίνουν πόσο πολύ μας πληγώνουν; Εμείς δε βλάψαμε κανέναν. Τι διαφορά έχει αν είσαι Αλβανός, Έλληνας, Τούρκος ή Νιγηριανός; Όλοι πλάσματα του Θεού είμαστε. Γιατί μερικοί άνθρωποι γίνονται τόσο κακοί; Γιατί δεν μπορούν να ανεχτούν το διαφορετικό;

Φοβάμαι, Ελένη, πως δεν μπορείς να με νιώσεις. Δε φταις εσύ. Εσύ είσαι τυχερή. Ποτέ δε θα αντιμετωπίσεις μια παρόμοια κατάσταση. Δε θα δεις ποτέ το φόβο στα μάτια του γείτονά σου. Εσύ τα έχεις όλα: οικονομική άνεση, ομορφιά, έρωτα... Η ζωή είναι δική σου. Ενώ εγώ...

Δεν μπορώ να συνεχίσω το γράμμα μου. Ένας κόμπος έχει σταθεί στο λαιμό μου και με πνίγει.

Βερόνικα

6 Δεκεμβρίου

Αγαπημένη μου Βερόνικα,

Πολύ στενοχωρήθηκα με όσα δυσάρεστα σου συμβαίνουν τώρα τελευταία. Έχεις δίκιο. Η ζωή καμιά φορά είναι πολύ σκληρή μαζί μας. Όμως να θυμάσαι πως ο δρόμος για τον Παράδεισο είναι μακρύς. Αυτό μου το έλεγε ο μπαμπάς μου όταν ήμουνα μικρή. Τότε δεν καταλάβαινα τι ακριβώς ήθελε να πει. Τώρα ξέρω.

Οι άνθρωποι που μένουν στην πολυκατοικία σας είναι... Τι να πω; Πώς να τους χαρακτηρίσω; Συμμερίζομαι απολύτως την αγανάκτησή σου.

Ιδιαίτερα συμφωνώ με αυτό που γράφεις: πως ο περισσότερος κόσμος δεν μπορεί να ανεχτεί το διαφορετικό. Αδιαφορεί για τον ανάπτηρο, σιχαίνεται το μελαψό, νιώθει μίσος για όποιον δεν ντύνεται, δε χτενίζεται ή δε σκέφτεται όπως αυτός.

Το χειρότερο όμως δεν είναι να διαβάζεις το φόβο στα μάτια του άλλου. Εκείνο που εμένα με πληγώνει είναι ο οίκτος και η υποκρισία. Σιχαίνομαι τους δήθεν διακριτικούς. Αυτούς που καμώνονται πως δεν αντιλαμβάνονται το πρόβλημά σου. Αυτούς που σε βρίσκουν ανήμπορο και σε προσπερνούν ή βιάζονται να στρέψουν αλλού το βλέμμα. Αυτοί είναι οι χειρότεροι.

Είμαι βέβαιη πως πολύ γρήγορα οι γείτονές σας θα αντιληφθούν το λάθος τους. Θα δεις. Όταν διαπιστώσουν πως είστε μια φιλήσυχη οικογένεια, οι φόβοι τους θα παραμεριστούν. Θα καταλάβουν πως ο κάθε ξένος δεν είναι και κακοποιός.

Δε σου γράφω περισσότερα, γιατί αύριο είναι η μεγάλη μέρα. Θα δώσουμε τον τρίτο αγώνα στο μπάσκετ. Πρέπει να κοιμηθώ νωρίς για να είμαι σε φόρμα.

Χίλια γλυκά φιλάκια,

Ελένη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A.1. «Η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών αναμένεται να συμβάλει στην ικανοποίηση της αρχής της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής. Όμως ο ρόλος τους δεν πρέπει να υπερεκτιμάται.» Να σχολιάσετε την παραπάνω θέση μέσω της χρήσης ορισμένων παραδειγμάτων από την καθημερινότητα σε περίπου 60-80 λέξεις. Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B.1. Να απαντήσετε με ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ στις παρακάτω ερωτήσεις :

1. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες εντάχθηκαν στη ζωή μας μόλις τα τελευταία 100 χρόνια.
2. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άτομα με αναπηρία είναι συνάρτηση μόνο των κοινωνικών συνθηκών, που επικρατούν σε κάθε εποχή.
3. Αν η πολιτεία δρομολογήσει τη θέσπιση ορισμένων προγραμμάτων, υπάρχουν πολλές πιθανότητες εξάλειψης των διακρίσεων εις βάρος των ΑΜΕΑ.

4. Ο όρος «ανάπτηρο άτομο» είναι εξίσου αποδεκτός και θεμιτός με τον όρο «άτομα με αναπηρία».
5. Οι πιθανές δυσλειτουργίες των ατόμων με αναπηρία τα εμποδίζουν από το να έχουν μια δραστήρια και δημιουργική επαγγελματική πορεία.

Μονάδες 10

B.2.«Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα άτομα με αναπηρία είναι συνάρτηση... οικονομική στήριξή τους». Να εντοπίσετε τον τρόπο που οργανώνεται ο λόγος στη συγκεκριμένη παράγραφο.

Μονάδες 7

B.3.«Τα τελευταία χρόνια η πολιτεία καταβάλλει προσπάθεια να στηρίξει τα ΑΜΕΑ, με νομοθετικές παρεμβάσεις και τη λήψη διάφορων μέτρων.» Να αναγνωριστεί το είδος της σύνταξης και να μετατραπεί στην αντίθετη. Έπειτα, να τεκμηριώσετε γιατί ο συγγραφέας επιλέγει αυτού του είδους τη σύνταξη.

Μονάδες 8

B.4.Σύμφωνα με την εικόνα του “κειμένου 2”, τα παιδιά αποδέχονται ευκολότερα το διαφορετικό σε σχέση με τους ενήλικες; Τεκμηριώστε τη θέση σας σε μία παράγραφο 80 - 100 λέξεων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1. Το παραπάνω απόσπασμα αποπνέει έναν έντονο εξομολογητικό τόνο. Να τεκμηριώστε την άποψή αυτή με τρείς «κειμενικούς δείκτες» σε μία παράγραφο περίπου 100 λέξεων.

Μονάδες 7

Γ.2.Στις επιστολές των δύο κοριτσιών το είδος του αφηγητή είναι «ομοδιηγητικός». Εξηγήστε πώς δικαιολογείται ο συγκεκριμένος χαρακτηρισμός. Έπειτα, σχολιάστε το είδος της εστίασης και την οπτική γωνία του αφηγητή.

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Δ

Σε ένα email που στέλνετε στον υπουργό πολιτισμού, ως εκπρόσωπος της τάξης σας, επειδή έχετε μία συμμαθήτρια που αντιμετωπίζει κινητικά προβλήματα, καλείστε να επισημάνετε τις δυσκολίες που ανακύπτουν στους σχολικούς χώρους σχετικά με τα ΑΜΕΑ και να καταδείξετε ορισμένες πιθανές λύσεις, ώστε να διευκολυνθεί η καθημερινότητα των μαθητών με κινητικές δυσκολίες.

Μονάδες 30